

Prudnik, dn. 15.05.2026 r.

Raport z ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich

1. Cel ewaluacji

Celem przeprowadzonej ewaluacji było dokonanie oceny funkcjonowania „Standardów Ochrony Małoletnich” obowiązujących w CKZiU w Prudniku oraz sprawdzenie skuteczności wdrożonych procedur w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom.

Ewaluacja miała na celu ustalenie, czy pracownicy szkoły znają i stosują obowiązujące standardy, a także czy przyjęte rozwiązania organizacyjne i proceduralne sprzyjają ochronie małoletnich przed krzywdzeniem, przemocą oraz zachowaniami naruszającymi ich dobro.

W ramach ewaluacji analizowano również stopień dostępności dokumentu dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły, skuteczność działań profilaktycznych oraz sposób reagowania w sytuacjach wymagających interwencji. Celem działań było także wskazanie obszarów wymagających dalszego doskonalenia oraz sformułowanie rekomendacji służących podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w placówce.

2. Podstawa prawna

Ewaluację przeprowadzono w oparciu o obowiązujące przepisy prawa dotyczące ochrony małoletnich, w szczególności:

- ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z późn. zm.),
- ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw („Ustawa Kamilka”),
- ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- Konwencję o Prawach Dziecka przyjętą przez ONZ dnia 20 listopada 1989 r.

Podstawę działań stanowiły również wewnętrzne procedury i regulaminy obowiązujące w szkole, w tym „Standardy Ochrony Małoletnich” wprowadzone zarządzeniem Dyrektora Szkoły.

3. Termin i sposób przeprowadzenia ewaluacji.

Ewaluacji dokonano w terminie: marzec-maj 2026 r. w oparciu o analizę dokumentacji, Sprawozdanie pedagoga dotyczących działań w roku szkolnym 2025/2026 oraz ankiet skierowanych do pracowników szkoły, rodziców oraz uczniów.

4. Analiza wyników ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli

Analiza wyników wskazuje, że większość pracowników szkoły zna obowiązujące standardy oraz wie, gdzie dokument jest dostępny. Wszyscy respondenci potwierdzili znajomość miejsca udostępnienia dokumentu, natomiast 90,5% zadeklarowało pełne zapoznanie się ze standardami. Zdecydowana większość nauczycieli deklaruje znajomość procedur obowiązujących w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz wie, jakie działania należy podejmować w sytuacjach wymagających interwencji. Respondenci wskazują również, że standardy są stosowane w praktyce oraz że w sytuacjach trudnych mogą liczyć na wsparcie ze strony szkoły. Wyniki ankiety pokazują jednak, że część nauczycieli odczuwa potrzebę dalszego doskonalenia kompetencji, szczególnie w zakresie rozpoznawania sygnałów krzywdzenia dziecka poza szkołą oraz znajomości procedury „Niebieskiej Karty”. 42,9% respondentów wskazało potrzebę dodatkowych szkoleń w tym zakresie.

W odpowiedziach otwartych nauczyciele zwracali uwagę m.in. na:

- potrzebę częstszych szkoleń i utrwalania procedur,
- konieczność większego zaangażowania rodziców,
- trudności związane z nadmiarem dokumentacji,
- obawy dotyczące podejmowania interwencji,
- niewystarczającą współpracę i otwartość uczniów w ujawnianiu problemów.

Jednocześnie część respondentów oceniła obowiązujące rozwiązania jako wystarczające i nie wskazała większych trudności w stosowaniu standardów. Wyniki ewaluacji wskazują, że standardy funkcjonują w szkole prawidłowo, jednak wymagają dalszego monitorowania, doskonalenia praktycznych procedur oraz kontynuowania działań szkoleniowych i profilaktycznych.

5. Analiza wyników ankiety przeprowadzonej wśród rodziców

Analiza ankiet wskazuje, że większość respondentów posiada podstawową wiedzę na temat obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wie, gdzie można zapoznać się z dokumentacją. Jednocześnie wyniki pokazują potrzebę dalszego upowszechniania informacji dotyczących standardów i procedur obowiązujących w szkole.

Większość rodziców deklaruje, że szkoła reaguje odpowiednio na trudne sytuacje dotyczące uczniów oraz wspiera dzieci również w problemach pojawiających się poza szkołą, w tym w sytuacjach rodzinnych. Respondenci w większości czują się partnerami szkoły w działaniach podejmowanych na rzecz dobra dziecka, a komunikację szkoły z rodzicami oceniają jako dobrą lub bardzo dobrą.

Niewielka część ankietowanych zgłaszała w ostatnim czasie problemy dotyczące bezpieczeństwa dziecka. Wśród osób, które zgłosiły takie sytuacje, opinie dotyczące reakcji szkoły były podzielone, co wskazuje na potrzebę dalszego doskonalenia procedur interwencyjnych i komunikacji z rodzicami w sytuacjach trudnych.

CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO W PRUDNIKU

ul. Prężyńska 3-5-7
48-200 Prudnik
tel/fax +48 77 436 13 57

e-mail: centrum@ckziu-prudnik.pl
<http://www.ckziu-prudnik.pl>
NIP: 755-193-04-25
REGON: 161547908

W odpowiedziach otwartych rodzice najczęściej zwracali uwagę na:

- potrzebę częstszych rozmów uczniów z psychologiem i pedagogiem szkolnym,
- zwiększenie dostępności specjalistów,
- potrzebę większego wsparcia emocjonalnego uczniów,
- rozwijanie współpracy szkoły z rodzicami,
- prowadzenie rozmów i działań profilaktycznych dotyczących bezpieczeństwa oraz relacji rówieśniczych.

Pojawiły się również pojedyncze uwagi krytyczne dotyczące reakcji szkoły na zgłaszane problemy oraz potrzeby większego poczucia sprawczości uczniów i rodziców w sytuacjach konfliktowych.

Wyniki ankiety wskazują, że rodzice generalnie pozytywnie oceniają działania szkoły w zakresie ochrony małoletnich, jednocześnie podkreślając potrzebę dalszego wzmacniania komunikacji, dostępności wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz działań profilaktycznych.

6. Analiza wyników ankiety przeprowadzonej wśród uczniów

Analiza wyników wskazuje, że większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie oraz ma poczucie, że w placówce znajduje się osoba dorosła, do której może zwrócić się o pomoc i wsparcie. Większość respondentów deklaruje również znajomość osób i miejsc, do których można zgłaszać niepokojące sytuacje oraz wiedzę dotyczącą reagowania w przypadku krzywdzenia innych uczniów.

Znaczna część uczniów uważa, że nauczyciele reagują na sytuacje problemowe oraz chcą pomagać uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji. Jednocześnie wyniki ankiety pokazują, że część uczniów nadal odczuwa trudność w zwracaniu się o pomoc do dorosłych pracujących w szkole, szczególnie w sytuacjach wymagających rozmowy o problemach osobistych lub rodzinnych.

W odpowiedziach otwartych uczniowie zwracali uwagę przede wszystkim na:

- potrzebę większej liczby rozmów i wsparcia emocjonalnego,
- konieczność budowania większego zaufania między uczniami a nauczycielami,
- potrzebę reagowania na konflikty rówieśnicze i zachowania agresywne,
- organizowanie działań dotyczących przeciwdziałania przemocy i wykluczeniu,
- poprawę relacji i komunikacji pomiędzy uczniami i nauczycielami.

Pojawiły się również pojedyncze wypowiedzi wskazujące na poczucie braku zrozumienia ze strony niektórych nauczycieli oraz potrzebę większej otwartości na problemy uczniów. Część uczniów wskazała także na konieczność rozmów dotyczących bezpieczeństwa i relacji rówieśniczych.

Wyniki ankiety wskazują, że uczniowie generalnie postrzegają szkołę jako miejsce bezpieczne, jednak nadal istnieje potrzeba wzmacniania relacji opartych na zaufaniu, rozwijania działań profilaktycznych oraz zwiększania dostępności wsparcia emocjonalnego i psychologicznego dla uczniów.

7. Wnioski z przeprowadzonej ewaluacji

Standardy Ochrony Małoletnich funkcjonują w szkole i są realizowane przez pracowników zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Większość nauczycieli, rodziców i uczniów deklaruje poczucie bezpieczeństwa oraz znajomość osób i miejsc, do których można zgłaszać sytuacje problemowe.

Działania pedagoga szkolnego potwierdzają systematyczne monitorowanie sytuacji uczniów, prowadzenie działań interwencyjnych, profilaktycznych oraz współpracę z instytucjami wspierającymi rodzinę i dziecko.

Wyniki ankiet wskazują na potrzebę dalszego wzmacniania relacji opartych na zaufaniu, rozwijania komunikacji pomiędzy szkołą, uczniami i rodzicami oraz zwiększania dostępności wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.

Ewaluacja wykazała zasadność kontynuowania działań profilaktycznych, rozmów dotyczących bezpieczeństwa oraz organizowania szkoleń przypominających procedury ochrony małoletnich.

8. Rekomendacje do dalszych działań

- przypomnienie podczas rady pedagogicznej najważniejszych procedur wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich, w szczególności zasad reagowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz procedury „Niebieskiej Karty”,
- przeprowadzenie krótkiego szkolenia lub warsztatów dla nauczycieli dotyczących rozpoznawania sygnałów krzywdzenia uczniów, prowadzenia rozmów wspierających, zasad podejmowania interwencji oraz współpracy z psychologiem i pedagogiem szkolnym,
- realizacja godzin wychowawczych przypominających uczniom, do kogo mogą zgłaszać trudne sytuacje, gdzie mogą uzyskać pomoc i wsparcie oraz jak reagować na przemoc, wykluczenie i konflikty rówieśnicze,
- podejmowanie podczas godzin wychowawczych tematów zgłaszanych przez uczniów, dotyczących relacji rówieśniczych, bezpieczeństwa emocjonalnego, wzajemnego szacunku oraz komunikacji,
- kontynuowanie działań wzmacniających relacje pomiędzy nauczycielami a uczniami poprzez budowanie atmosfery zaufania, otwartości na rozmowę oraz uważności na potrzeby emocjonalne uczniów,
- kontynuowanie oraz rozwijanie działań psychologiczno-pedagogicznych, w tym indywidualnych rozmów wspierających, działań profilaktycznych oraz zwiększania dostępności pomocy psychologicznej dla uczniów,
- wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami poprzez przekazywanie informacji dotyczących możliwości uzyskania wsparcia, organizowanie spotkań i rozmów dotyczących bezpieczeństwa uczniów oraz podkreślanie otwartości szkoły, pedagoga i psychologa szkolnego na kontakt, współpracę i wymianę informacji w sytuacjach wymagających wsparcia ucznia i rodziny.

CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO W PRUDNIKU

ul. Prężyńska 3-5-7
48-200 Prudnik
tel/fax +48 77 436 13 57

e-mail: centrum@ckziu-prudnik.pl
<http://www.ckziu-prudnik.pl>
NIP: 755-193-04-25
REGON: 161547908

Załączniki:

Załącznik nr 1 – Ankieta dla nauczycieli dotycząca znajomości Standardów Ochrony Małoletnich.

Załącznik nr 2 – Ankieta dla rodziców dotycząca poczucia bezpieczeństwa uczniów i znajomości procedur ochrony małoletnich.

Załącznik nr 3 – Ankieta dla uczniów dotycząca bezpieczeństwa i możliwości uzyskania pomocy w szkole.

Załącznik nr 4 – Sprawozdanie pedagoga szkolnego za rok szkolny 2025/2026 w zakresie działań wychowawczo-profilaktycznych i ochrony małoletnich.

Sporządziła:

PSYCHOLOG

Agnieszka Budzyńska
mgr Agnieszka Budzyńska

ANKIETA DLA NAUCZYCIELI

Szanowni Państwo,

Prosimy o wypełnienie ankiety. Ma ona na celu ocenę funkcjonowania standardów ochrony małoletnich w naszej szkole, w tym skuteczności działań podejmowanych w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka, zarówno na terenie szkoły, jak i poza nią. Badanie ma charakter anonimowy, a uzyskane odpowiedzi posłużą wyłącznie do doskonalenia działań szkoły w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i wsparcia uczniom.

I. Znajomość standardów

Czy zapoznał(a) się Pan/Pani ze standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w szkole?

- tak
- częściowo
- nie

2. Czy wie Pan/Pani, gdzie dostępny jest ten dokument?

- tak
- nie

II. Gotowość do reagowania

Czy wie Pan/Pani, jak postąpić w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

4. Czy zna Pan/Pani procedury obowiązujące w szkole w takich sytuacjach?

- tak
- częściowo
- nie

III. Krzywdzenie poza szkołą (np. w domu)

Czy czuje się Pan/Pani przygotowany/a do rozpoznawania sygnałów krzywdzenia dziecka poza szkołą (np. w rodzinie)?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

Czy wie Pan/Pani, jakie działania należy podjąć w takiej sytuacji?

- tak
- częściowo
- nie

7. Czy zna Pan/Pani procedurę „Niebieskiej Karty” lub inne formy zgłoszenia?

- tak
- częściowo
- nie

IV. Doświadczenie praktyczne

Czy w ostatnim roku zetknął/ęła się Pan/Pani z sytuacją wymagającą interwencji (w szkole lub poza nią)?

- tak
- nie

(jeśli TAK)

Czy zastosowane procedury były jasne i pomocne?

- tak
- częściowo
- nie

V. Ocena funkcjonowania

Czy uważa Pan/Pani, że standardy są w szkole stosowane w praktyce?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

Czy czuje się Pan/Pani wspierany/a przez szkołę w sytuacjach trudnych (np. podejrzenie przemocy)?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

VI. Trudności i potrzeby

Czy potrzebuje Pan/Pani dodatkowych szkoleń w tym zakresie?

- tak
- nie

13. Jakie trudności napotyka Pan/Pani w stosowaniu standardów? *(otwarte)*

14. Jakie zmiany warto wprowadzić, aby poprawić ochronę uczniów? *(otwarte)*

ANKIETA DLA UCZNIÓW

Droży Uczniowie,

Prosimy o wypełnienie ankiety. ta ankieta pomoże sprawdzić, czy w szkole czujecie się bezpiecznie oraz czy wiecie, gdzie możecie szukać pomocy w trudnych sytuacjach – zarówno w szkole, jak i poza nią. Ankieta jest anonimowa, co oznacza, że nikt nie będzie wiedział, kto udzielił jakich odpowiedzi. Wasze odpowiedzi pomogą nam lepiej zadbać o bezpieczeństwo i wsparcie uczniów.

I. Poczucie bezpieczeństwa

Czy czujesz się bezpiecznie w szkole?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

II. Relacje i wsparcie

Czy w szkole jest ktoś dorosły, do kogo masz zaufanie?

- tak
- nie

Czy czujesz, że nauczyciele i inni pracownicy szkoły chcą pomóc uczniom w trudnych sytuacjach?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

III. Gdzie szukać pomocy

Czy wiesz, do kogo możesz się zgłosić w szkole, gdy coś Cię niepokoi?

- tak
- nie

Czy wiesz, co zrobić, gdy ktoś jest krzywdzony?

- tak
- nie

IV. Sytuacje poza szkołą

Czy wiesz, że możesz porozmawiać z dorosłym w szkole także wtedy, gdy coś złego dzieje się poza szkołą (np. w domu)?

- tak
- nie

Czy byłoby Ci łatwo zwrócić się o pomoc do dorosłego w szkole w trudnej sytuacji?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

V. Doświadczenia

Czy zdarzyło się, że potrzebowałeś/aś pomocy i ją otrzymałeś/aś?

- tak
- nie
- nie dotyczy

VI. Ocena szkoły

Czy Twoim zdaniem nauczyciele reagują, gdy dzieje się coś złego?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

VII. Twoje zdanie

Co można zrobić, żeby uczniowie czuli się bezpieczniej? *(otwarte)*

ANKIETA DLA RODZICÓW

RODZICE

Szanowni Państwo,
w imieniu dyrekcji szkoły CKZiU, prosimy o wypełnienie ankiety. Ankieta została przygotowana w celu oceny funkcjonowania standardów ochrony małoletnich w szkole oraz skuteczności działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa i wsparcia dzieci, także w sytuacjach trudnych występujących poza środowiskiem szkolnym. Badanie ma charakter anonimowy, a jego wyniki zostaną wykorzystane wyłącznie do doskonalenia pracy szkoły w obszarze ochrony i wspierania uczniów.

I. Znajomość standardów

Czy zna Pan/Pani standardy ochrony małoletnich obowiązujące w szkole?

- tak
- częściowo
- nie

Czy wie Pan/Pani, gdzie można się z nimi zapoznać?

- tak
- nie

II. Bezpieczeństwo i zaufanie

Czy uważa Pan/Pani, że szkoła zapewnia dziecku bezpieczeństwo?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

Czy ma Pan/Pani poczucie, że szkoła reaguje odpowiednio na trudne sytuacje dotyczące uczniów?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

III. Wsparcie w sytuacjach trudnych

Czy ma Pan/Pani świadomość, że szkoła może wspierać dziecko również w sytuacjach trudnych poza szkołą (np. problemy rodzinne)?

- tak
- nie

Czy wiedział(a)by Pan/Pani, do kogo w szkole zgłosić taką sytuację?

- tak
- nie

IV. Współpraca

Czy czuje się Pan/Pani partnerem szkoły w dbaniu o dobro dziecka?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

Jak ocenia Pan/Pani komunikację szkoły z rodzicami w sprawach bezpieczeństwa dzieci?

- bardzo dobrze
- dobrze
- słabo
- bardzo słabo

V. Doświadczenia

Czy w ostatnim czasie zgłaszał(a) Pan/Pani problem dotyczący bezpieczeństwa dziecka?

- tak
- nie

(jeśli TAK)

Czy reakcja szkoły była satysfakcjonująca?

- tak
- częściowo
- nie

Jak szkoła może lepiej wspierać dzieci i rodziny w trudnych sytuacjach? *(otwarte)*

Działania przeprowadzone przez pedagoga szkolnego

W okresie sprawozdawczym w roku szkolnym 2025/2026 pedagog szkolny realizował zadania wynikające ze Standardów Ochrony Małoletnich w CKZiU w Prudniku, w szczególności:

- prowadził **indywidualne rozmowy z uczniami** dotyczące trudności wychowawczych, sytuacji rodzinnej oraz relacji rówieśniczych,
- podejmował **interwencje w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia małoletnich**, zgodnie z obowiązującymi procedurami,
- inicjował i prowadził działania w ramach procedury „**Niebieskiej Karty**” w uzasadnionych przypadkach,
- współpracował z **rodzicami/opiekunami prawnymi**, udzielając wsparcia i wskazówek wychowawczych,
- współdziałał z instytucjami wspierającymi (m.in. OPS, sąd, policja, poradnia psychologiczno-pedagogiczna),
- organizował i prowadził **zajęcia profilaktyczne** dotyczące przemocy, cyberprzemocy, bezpieczeństwa oraz zdrowia psychicznego,
- monitorował sytuację uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej lub wychowawczej,
- uczestniczył w zespołach wychowawczych oraz radach pedagogicznych,
- prowadził **dokumentację pedagogiczną** (notatki służbowe, rejestr interwencji),
- udzielał **pomocy psychologiczno-pedagogicznej** uczniom wymagającym wsparcia,
- podejmował działania medacyjne w sytuacjach konfliktów między uczniami,
- informował uczniów o możliwościach uzyskania pomocy oraz instytucjach wsparcia.

W ramach realizacji Standardów Ochrony Małoletnich pedagog szkolny współpracował z następującymi instytucjami i podejmował następujące działania:

- we współpracy z **Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku**:
 - udział w spotkaniach dotyczących sytuacji rodzinnej uczniów,
 - bieżący kontakt telefoniczny i pisemny w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- we współpracy z **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku**:

- konsultacje dotyczące uczniów przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach,
- wymiana informacji o funkcjonowaniu uczniów w szkole,
- udział w zespołach ds. oceny sytuacji dziecka,
- we współpracy z **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Prudniku**:
 - kierowanie uczniów na badania diagnostyczne,
 - konsultacje z psychologiem i pedagogiem PPP,
 - realizacja zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach,
- we współpracy z **Komenda Powiatowa Policji w Prudniku**:
 - zgłaszanie sytuacji wymagających interwencji (np. przemoc, konflikty, demoralizacja),
 - udział funkcjonariuszy w działaniach profilaktycznych na terenie szkoły,
 - konsultacje w sprawach uczniów sprawiających trudności wychowawcze,
- we współpracy z **Sąd Rejonowy w Prudniku**:
 - sporządzanie opinii o uczniach na potrzeby postępowań sądowych,
 - kontakt z kuratorami sądowymi,
 - przekazywanie informacji o realizacji obowiązku szkolnego i funkcjonowaniu ucznia,
- we współpracy z **Zespołem Interdyscyplinarnym w Prudniku**:
 - udział w spotkaniach zespołu,
 - prowadzenie i monitorowanie procedury „Niebieskiej Karty”,
 - wymiana informacji między instytucjami w zakresie bezpieczeństwa ucznia,
- we współpracy z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi:
 - bieżący kontakt z wychowawcami placówek,
 - monitorowanie frekwencji, zachowania i postępów w nauce uczniów,
 - udział w spotkaniach zespołów wychowawczych,
- we współpracy ze służbą zdrowia:
 - kierowanie uczniów do specjalistów (psycholog, psychiatra),
 - konsultacje dotyczące stanu psychicznego uczniów,
 - wspieranie rodziców/opiekunów w organizacji pomocy specjalistycznej.

Podsumowanie działań pedagoga szkolnego

Pedagog szkolny realizował działania wynikające ze Standardów Ochrony Małoletnich poprzez bieżące monitorowanie sytuacji uczniów, udzielanie wsparcia psychologiczno-

pedagogicznego oraz podejmowanie interwencji w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka. Prowadzono rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, działania profilaktyczne oraz mediacyjne.

Pedagog współpracował z nauczycielami, wychowawcami oraz instytucjami wspierającymi rodzinę i dziecko, w szczególności OPS, PCPR, PPP, Policją oraz Sądem Rejonowym w Prudniku. Podejmowane działania miały na celu zapewnienie uczniom bezpieczeństwa, właściwego wsparcia wychowawczego oraz ochrony ich praw.

Wszystkie interwencje realizowano zgodnie z obowiązującymi procedurami oraz z zachowaniem dobra małoletniego jako nadrzędnej wartości.